

ИНФОРМАТИКАНЫҢ ПАЙДА БОЛУЫ МЕН ДАМУЫ

*Давидов Искандер Усанович
«Балдәурен» РОО филиалы Түркістан облысы
Информатика пәнінің мұғалімі*

Информатиканың ғылым ретіндегі тарихы ХХ ғасырдың екінші жартысынан басталды. Бұл компьютерлердің пайда болуы мен таралуына және компьютерлік революцияның басталуына байланысты болды. 40-50 жылдары есептеу машиналарының пайда болуы информатика үшін қажетті аппараттық қолдауды, яғни оның ғылым ретінде дамуына қолайлы жағдай жасады.

Алайда, өзінің қысқа тарихына қарамастан, информатика адамзат қоғамының дамуының әртүрлі кезеңдерінде ақпаратты жинақтау және өңдеу ерекшеліктерімен байланысты ұзақ тарихқа ие. Осылайша, информатиканың бүкіл тарихын екі үлкен кезеңге бөлуге болады: Тарихқа дейінгі және тарихтың өзі.

Информатика тарихы

Информатика тарихы әлеуметтік қоғамның пайда болуынан басталады. Тарихқа дейінгі кезеңдерде бірқатар кезеңдер ерекшеленеді. Олардың әрқайсысы ақпаратты сақтау, беру және өңдеудің алдыңғы мүмкіндіктерімен салыстырғанда күрт өсуімен сипатталады.

Бірінші кезең - адамның дамыған ауызша сөйлеуді игеруі. Ежелгі адамдарда ақпаратты сақтау және беру құралы ретінде сөйлеу және сөйлеу тілі рөл атқара бастады.

Екінші кезеңде жазу пайда болды. Алдыңғы кезеңмен салыстырғанда ақпаратты сақтау мүмкіндігі күрт өсті. Адам жасанды сыртқы жақты алды. Пошта қызметтерін ұйымдастыру жазуды тек сақтау емес, ақпарат беру құралы ретінде пайдалануға мүмкіндік берді. Жазудың пайда болуы ғылымдардың дамуын бастау үшін қажетті шарт болды. "Натурал сан" ұғымының пайда болуы да осы кезеңмен байланысты сияқты. Жазуы бар барлық халықтар сан ұғымына ие болды және белгілі бір санау жүйесін қолданды.

Үшінші кезең - басып шығару. Оны бірінші ақпараттық технология деп атауға болады. Ақпаратты ойнату енді ағынға түсті. Алдыңғысымен салыстырғанда, осы кезеңде ақпаратты сақтау мүмкіндігі онша өскен жоқ (бірақ мұнда да пайда болды: жазбаша дереккөз көбінесе бір данадан тұрады, баспа кітабы-бұл даналардың бүкіл айналымы, сондықтан сақтау кезінде ақпаратты жоғалту ықтималдығы аз), өйткені барлық адамдар үшін

ақпараттың қол жетімділігі артты, сонымен қатар оны көбейту дәлдігі, яғни сенімділік.

